

ΑΝΑΛΥΣΗ

Το Κυπριακό στην πρώτη σελίδα

Του ΛΑΞΗ ΠΑΠΑΧΡΕΛΑ

Το προσωπικό σημείωμα που βρήκε πάνω στο γραφείο του ο υπουργός Εξωτερικών κ. Γιώργος Παπανδρέου πριν από λίγες εβδομάδες ήταν σαφές: «Πρέπει να προσέξετε την κατάσταση στην Κύπρο εν όψει της Συνόδου Κορυφής του Γιόρκι. Το κλίμα που διαμορφώνεται στην Κύπρο δεν είναι καθόλου καλό». Αποστολέας του σημειώματος ο Πρωθυπουργός, ο οποίος βρίσκεται εδώ και λίγο καιρό εν μέσω ενός κυκλώνα αντιφατικών εισηγήσεων για το τι πρέπει να πράξει στην γκρίζα πρωτεύουσα της Φινλανδίας.

Ο κ. Ευ. Βενιζέλος μπορεί να του εκθέσει το κλίμα που επικρατεί στην Α' Θεσσαλονίκης και ο κ. Θόδωρος Τσουκάτος να αιφνιδιαστεί την ελληνική ύπαιθρο ως προς το τουρκικό αίτημα ένταξης στην ΕΕ. Αυτό που ενδεχομένως όμως μερικές φορές είναι πως κάθε Έλληνας πρωθυπουργός από τον *Αλέξανδρο Παπάγο* και μετά είχε να αντιμετωπίσει στη χώραν εξωτερικής πολιτικής μια θορυβώδη, κρίσιμη και αφανή εκλογική περιφέρεια: την

κυπριακή κοινή γνώμη και πολιτική ηγεσία. Εκτός από την Α' Αθηνών ή την Κρήτη, η άτυπη εκλογική περιφέρεια που λέγεται Κύπρος παίζει τον δικό της καθοριστικό ρόλο στα ελληνικά πολιτικά πράγματα.

Το παράδοξο βέβαια είναι πως αυτή η επισημάνση δεν συμβαδίζει με το κλίμα που μάθαμε από τους παλαιότερους στα ηρώτα μας δημοσιογραφικά βήματα, ότι δηλαδή «μην τυχόν και βάλεις Κυπριακό στην πρώτη σελίδα γιατί θα βυθισθεί η κυκλοφορία της εφημερίδας». Οσο βασισμένη σε πραγματικές εκτιμήσεις και αν είναι αυτή η παρατήρηση, δεν παύει να ισχύει η αρχή πως το Κυπριακό σε μια κρίσιμη στιγμή μπορεί να ρίξει μια ελληνική κυβέρνηση.

Να αρχίσει κάποτε
ένας ειλικρινής
διάλογος για το ποια
είναι τα ελληνικά
εθνικά συμφέροντα
και ποια τα κυπριακά,
πού ταυτίζονται
απολύτως και
πού διαφέρουν,
ώστε να υπάρχουν
Εκκάθαροι στόχοι
και να αποφεύγονται
οι παρεξηγήσεις

κό σε μια κρίσιμη στιγμή μπορεί να ρίξει μια ελληνική κυβέρνηση.

Ο *Καραμανλής* δεν μπόρεσε ποτέ να ξεπεράσει την κατηγορία της προδοσίας που του επικόλλησαν κάποιοι με αιφνιδιαστική συμφωνία της Ζυρίχης, ενώ ο *Γ. Παπανδρέου* γνώριζε - χωρίς να μπορεί να κάνει τίποτε - πόσο περιορισμένοι ήταν οι χειρισμοί του τα κρίσιμα καλοκαίρια του 1963 και του 1964. Ο *Ανδρέας Παπανδρέου* πάλι αναγκάστηκε να κάνει τη μοναδική δημόσια δήλωση μετανοίας με το περίφημο «Mea culpa» μετά το ατυχές ανακοινωθέν του Νταβός που έβαζε το ζήτημα στο ράφι.

Ο κ. *Αντώνης Σαμαράς* άρχισε τη μοιραία διαφοροποίησή του από τον πρωθυπουργό κ. *Κωνσταντίνο Μητσοτάκη* τον Ιούλιο του 1991 με τον φόβο πως θα αναγκαζόταν να συμμετάσχει σε μια τετραμερή διαπραγμάτευση και να υπογράψει (ή μάλλον να φορτωθεί) μια λύση του Κυπριακού. Και ο σημερινός υπουργός Εξωτερικών κ. *Παπανδρέου* βιώνει το άγχος της αντιμετώπισης της κυπριακής κοινής γνώμης που δικαιολογημένα αγωνιά για την εξεύρεση μιας λύσης που μοιάζει ολοένα και πιο απομακρυσμένη ως πιθανότητα.

Τι σημαίνουν όλα αυτά; Πρώτα απ' όλα ότι η απουσία του master του ελληδο-κυπριακού παιχνιδιού, του *Γιάννου Κρανιδιώτη*, θα γίνει περισσότερο αισθητή από ποτέ τις επόμενες κρίσιμες εβδομάδες. Δεύτερον, ότι ο κ. *Παπανδρέου* θα πρέπει να συνεχίσει την τακτική του επικοινωνιακού μασάζ προς τη Λευκωσία, ώστε να μειωθούν οι τυχόν αντιδράσεις από την Κύπρο, αν τελικά η Αθήνα συναινέσει στην τουρκική υποψηφιότητα. Τρίτον, και κυριότερο, να αρχίσει κάποτε ένας ειλικρινής διάλογος για το ποια είναι τα ελληνικά εθνικά συμφέροντα και ποια τα κυπριακά, που ταυτίζονται απολύτως και που διαφέρουν, ώστε να υπάρχουν Εκκάθαροι στόχοι και να αποφεύγονται οι παρεξηγήσεις που τόσο έχουν κοστίσει σε αυτόν τον τόπο.